

Europos Parlamentas (EP) vienas pirmųjų pasaulyje pateikė siūlymus dėl dirbtinio intelekto srities taisyklių, kurios užtikrintų inovacijas, etiką ir pasitikėjimą technologijomis.

Etikos kodeksas. Antradienio vakarą patvirtintoje [EP teisėkūros iniciatyvoje](#) Europos Komisija raginama parengti naują teisinę sistemą, kuri padėtų plėtoti, diegti ir naudoti dirbtinį intelektą, robotiką ir susijusias technologijas, įskaitant programinę įrangą, algoritmus ir duomenis. Būsimi teisės aktai turėtų užtikrinti dirbtinio intelekto (DI) saugą, skaidrumą ir atskaitomybę, apsaugoti jo naudotojus nuo šališkumo ir diskriminacijos, užtikrinti jiems galimybę apginti savo teises, skatinti socialinę atsakomybę bei aplinkosaugą, taip pat apsaugoti asmens privatumą ir jo duomenis.

Didelės rizikos DI technologijos, pavyzdžiui, tos, kurios turi savarankiško mokymosi gebėjimų, turėtų būti kuriamos taip, kad žmogus bet kuriuo metu galėtų jas prižiūrėti, įsitikinę europarlamentarai. Jeigu būtų imtos naudoti funkcijos, galinčios pažeisti etikos principus ir kelti pavojų, turėtų būti išjungta savarankiško mokymosi funkcija ir atkurta visiška žmogaus vykdoma kontrolė.

Iniciatyvai pritarta 559 EP nariams balsavus už, 44 – prieš ir 88 susilaikius.

Atsakomybė už žalą. Kitoje antradienį patvirtintoje [EP teisėkūros iniciatyvoje](#) raginama parengti į ateitį orientuotą civilinės atsakomybės sistemą, pagal kurią visiems, naudojančioms didelės rizikos DI, būtų taikoma griežta atsakomybė už padarytą žalą. Aiški teisinė sistema skatintų inovacijas, nes įmonėms būtų užtikrintas teisinis tikrumas. Be to, ji apsaugotų piliečius ir skatintų jų pasitikėjimą DI technologijomis, nes atgrasytų nuo pavojų keliančios veiklos.

Siūloma reguliuoti fizinę ar virtualią DI veiklą, keliančią pavojų gyvybei, sveikatai, asmens neliečiamybei ir turtui arba galinčią padaryti neturtinę žalą, išreikštą konkrečiais ekonominiais nuostoliais. Nors didelės rizikos DI technologijos dar tebėra retos, europarlamentarai mano, kad šių technologijų operatoriams, panašiai kaip variklinių transporto priemonių vairuotojams, turėtų būti privalomas civilinės atsakomybės draudimas.

Šiai teisėkūros iniciatyvai pritarta 626 EP nariams balsavus už, 25 – prieš ir 40 susilaikius.

Intelektinės nuosavybės teisės. Dar viename priimtame [EP pranešime](#) raginama sukurti veiksmingą intelektinės nuosavybės teisių sistemą ir užtikrinti ES patentais pagrįstą inovacijų kūrėjų apsaugą, kuri nepakenktų kūrėjų interesams ir nepažeistų etikos. Europarlamentarai mano, kad svarbu skirti žmogaus kūrinius, sukurtus padedant DI, nuo DI

sukurtų kūrinių. Jie pasisako prieš juridinio asmens statuso suteikimą DI ir mano, kad intelektinės nuosavybės teisės turėtų būti suteikiamos tik žmonėms. Šiame dokumente dar aptariami tokie klausimai kaip duomenų rinkimas, komercinės paslaptys, algoritmų naudojimas ir sintetinės vaizdo sankaitos. Pranešimas priimtas 612 EP narių balsavus už, 66 – prieš ir 12 susilaikius.

Tikimasi, kad, atsižvelgusi į minėtas EP teisėkūros iniciatyvas, Europos Komisija ateinančių metų pradžioje pasiūlys dirbtinio intelekto srities teisės aktų projektus.

